

Анатолій Дністровий

© Oksana Tysovska, фото

Анатолій Дністровий — сучасний український письменник, поет, есеїст, перекладач. Кандидат філософських наук. Член Асоціації українських письменників та українського центру Міжнародного ПЕН-клубу. Лауреат багатьох літературних премій, один із тих авторів, про кого повною мірою можна сказати «багатогранний» чи «неоднозначний».

...Їх засипало снігом у Карпатах — і час зупинився. «Хай би він зупинився назавжди», — думає жінка. «У мене є дім, куди я мушу повернутись», — думає чоловік. А що думає сніг, захопивши їх у полон?.. У цій книзі — драматична історія кохання під час навали, а ще — добірка оповідань із добротні виписаними сюжетами, вихопленими просто з життя.

Література не може змінити світ, але може покращити настрої і додати в життя світлих думок і образів. Саме такий ефект очікує на читачів Анатолія Дністрового. Написані з іронією і з любов'ю до своїх персонажів, його оповідання створюють сюжетний лабіринт, у якому виникає бажання залишитись, не шукаючи виходу.

Андрій Курков, письменник

У «Сніданку на снігу» багато опадів, лірики та еротики. Це ідеальна мелодраматична історія: мужній чоловік змагається зі стихією; маленька, але сильна жінка бореться за своє щастя; навіть коли сніг тане, це не стає початком кінця.

Тетяна Трофименко, літературний критик

www.bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

ISBN 978-966-14-6539-7

9 789661 465397

СНІДАНОК НА СНІГУ / Анатолій Дністровий

КЛУБ
СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

Анатолій Дністровий

Сніданок на снігу

Збірка

УДК 821.161.2
ББК 84.4УКР
Д54

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки *Тетяна Волошина*

ISBN 978-966-14-6539-7

- © Дністровий А., 2014
- © DepositPhotos.com / almatea, AnnaOmelchenko, обкладинка, 2014
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2014
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2014

Передмова

Свого часу Анатолій Дністровий став відомим як письменник насамперед завдяки романам «Місто уповільненої дії», «Пацики» та «Патетичний блуд» (інша назва — «Тибет на восьмому поверсі»), що змальовували життя проблемних підлітків із тяжких дев'яностих. Час ішов, автор змінювався, разом із ним змінювалися й персонажі. У романі «Дрозфіла над томом Канта» (2010) ми побачили вже зовсім іншого головного героя: викладача, кандидата філософських наук, мислителя і скептика. Утім, дещо поєднувало його з персонажами попередніх творів: прагнення бути незалежним від соціуму, а ще — сексуальна активність. Український чоловік, починаючи від «Енеїди» Котляревського, — завжди мачо, але мачо ліричний і вразливий, який перебуває в ситуації вибору.

Саме таким є герой нової повісті Анатолія Дністрового «Сніданок на снігу».

Богдан Зарецький — колишній викладач медичного університету, котрого життя примусило піти в бізнес. Несподівано йому сподобалася креативна робота піар-менеджера з реалізації сучасного медичного обладнання — нечастий нині випадок втілення сквородинівської ідеї «спорідненої праці». Здається, світ і так не впіймав Зарецького, однак автор дарує своєму персонажеві можливість цілковитої втечі від світу, аби він міг зробити певний життєвий вибір. Як можна здогадатися, цей вибір стосується двох жінок: із однією з них, Віолею, він тривалий час має стосунки, що вже втратили всілякий сенс; із іншою — Людмилою — роман щойно зав'язується. У «Сніданку на снігу» багато опадів, лірики та еротики.

Це ідеальна мелодраматична історія: мужній чоловік змагається зі стихією; маленька, але сильна жінка бореться за своє щастя; навіть коли сніг тане, це не стає початком кінця.

На відміну від повісті, оповідання Анатолія Дністрового більш іронічні (чого варті лише колоритні «генеральські тьотки», змушені допрацьовувати до пенсії у відділі моніторингу, у якому вони нічого не тямлять), часом навіть жорсткі (збірним образом дисидента, зламаного страхом, стає Вася Долото з оповідання «Стінгазета»), хоча й не позбавлені певної сентиментальності (небачена тваринка як уособлення втраченої мрії з оповідання «Фіолетовий кролик»). Оповідання «Фотографії доньки поетеси» — в'їдлива, але правдива пародія на життя «літтусовки», де задля примарного літературного Олімпу жінка відмовляється від щастя материнства. Так само відірвані від реального та занурені у власний вигаданий світ пані Леся та Коля Мигаль із оповідання «Планетниця», Марко Півник із однойменного оповідання. Кожен із них усесильний у своїх мріях та творчості, однак у реальній дійсності ці люди безпорадні та, з одного боку, зворушливі, а з іншого — жалюгідні. Власне, цикл малої прози Анатолія Дністрового — спроба сучасної інтерпретації образу «маленької людини» з її страхами й радощами, перемогами й поразками.

Думаю, шановний читачу, ти вже зрозумів, що під обкладинкою цієї книжки зібрані дуже різні тексти, персонажі та сюжети. Лишається тільки відкрити її і чи то вирушити вперед за кроликом (звісно, фіолетовим), як колись це зробила Аліса Льюїса Керрола, чи то прийняти запрошення Дністрового на сніданок на снігу...

*Тетяна Трофименко,
кандидат філологічних наук*

Сніданок на снігу

Життя кожної людини — шлях до себе, спроба шляху, натяк на стежку. Жодна людина ніколи не була повністю собою; втім, кожен прагнув цього, один невиразно, інший яскраво. Кожен до кінця несе залишки свого народження, слиз і яєчну шкаралупу доісторичного світу.

Герман Гессе. Деміан

1

Він був як ніколи піднесений і посміхався, ходив квартирою і розмовляв із собою, іноді заглядав у дзеркало, наспівував під носа, пильно придивлявся до поодиноких сивинок у волоссі, насторожувався, ретельно оглядав усю голову, охайно вирізав їх манікюрними ножичками, а потім задоволено поправляв зачіску. Здається, все нормально і пора в дорогу. Богдан Зарецький любив передчуття поїздки — п'янів від нього. Він узяв усе необхідне на п'ять днів: костюм, який терпіти не міг, однак ставився до нього як до робочої уніформи, теплий верхній одяг і запасне тепле взуття, сонцезахисні окуляри, джинси, два светри, пляшку хорошого коньяку, в багажник кинув невелику лопату для розгрібання снігу, на електронну книгу залив купу романів-детективів, щоб читати їх вечорами у готелі перед сном; також

він узяв кілька десятків рекламних каталогів із продукцією та брошур — це було потрібно по роботі. Зарецький подивився в Інтернеті прогноз погоди на кілька днів, різні сайти обіцяли опади — одні невеликі, інші сильні, але короткочасні, одне слово, сніги й морози. Попри те, що вже завершувався березень, зима вперто не відступала, а весна не менш вперто, але непомітно, чекала свого часу.

Зарецький неспішно виїхав із Житомира на своєму старенькому «сітроені» о четвертій ночі; він планував дістатися на місце за п'ять-шість годин, щоб мати добру половину дня в запасі: виспатися, адаптуватися й увечері потинятися, можливо, відвідати один із місцевих пабів, якщо такі будуть. Дорога, якою він влітку часто їздив із друзями відпочивати у гори, виявилася не такою вже легкою, як йому здавалося раніше. Снігові опади несподівано пройшли посеред березня, і на окремих ділянках траси придорожні служби ще не встигли їх розчистити. Погана видимість і загрузлі автобуси, малолітражки та джипи утруднювали й без того нелегкий рух. Іноді Зарецький стояв у заторах до години. Щоб порятуватися від роздратування, він мріяв і думав — це робило ніби нереальним усе навколо: нерухомі й безпорадні машини в снігу, схвильованих галасливих водіїв, які з найменшого приводу вискакували з автомобілів і показували свій темперамент, кумедно розмахуючи руками й не знаючи, що робити, непривітні холодні пейзажі з осиротілими деревами та випадкові, порожні від людей через негоду селища, що під час руху після чергового затору миготіли за вікном його «сітроена».

В одному з таких заторів Зарецький стомився дратуватися і лише мляво споглядав навколишні пейзажі та події. Пасажири автобусів невеликими купками ліниво розминали ноги й курили, накинувши на плечі незастебнуті пальта й пуховики, деякі відійшли за посадку дерев, аж до поля, справити потребу, а інші з нудьги теревенили одне з одним. Зарецький стояв на узбіччі, спостерігаючи за незнайомими людьми, і слухав радіо, перескакуючи з однієї радіостанції на іншу. А потім транспортний потік несподівано оживав, люди ніби очунювали після коми, метушилися, жвавішали, активніше тупцювали ногами на снігу, сходилися до автобуса, заходили в салон; дорога ніби виструнчувалася, машини повільно котилися одна за одною, і в цьому потоці до Зарецького знову повертався добрий настрій.

Він їхав на запрошення одного регіонального центру медичних інновацій прочитати на виїзному семінарі невеликий курс лекцій про медичне обладнання нового покоління та його вплив на зміну соціального майбутнього. Тема навмисне була сформульована «трохи крикливо» — під журналістів. На цьому наполог директор фірми, в якій працював Зарецький і яка займалася продажами новітнього медичного обладнання, закуповуючи його у виробників із Німеччини, Америки, Франції, Китаю, Японії. Коли перед від'їздом він зайшов до директора, той, маленький лисуватий товстун із чорними густими бровами, розвалившись у своєму високому вишневому шкіряному кріслі, давав настанови і курих, струшуючи попіль із сигари в масивну срібну попільничку. Він наполягав, щоб у лекції — ніби на автоматі повторюючи кілька разів — «напхати побільше

реклами», щоб у перспективі це сприяло фірмі, як імпортерові, щоб можна було швидше збувати новітнє західне медичне обладнання в Україні та Східній Європі, а потім, коли справи підуть, як по маслу, вийти на інші ринки, особливо кавказьких та середньоазійських країн: о, це взагалі було би круто — стати єдиним представником у тій глушині, великі й безмежні простори, а значить, і бізнес-можливості — ось що таке, друже, Схід.

— А як же турбота про соціальне майбутнє? — підколов його Зарецький.

— Це для науковців і тих, хто сильно про це хвилюється, — затягнувся сигарою директор і зморщив лоба, — всі ці балачки й переживання — дуже добре, я не проти, але для нас головне — збут, бо лише це нас годує. Так що твоя наукова нісенітниця — це прекрасно, але в міру, в ній має бути реклама. Реклама і ще раз реклама! Якщо нема реклами — тоді взагалі нема що робити.

Директор трохи лукаво зиркнув на Зарецького, але той не подав виду, ніби звернув увагу на останню фразу.

— Ясно.

— Побільше піару, друже, побільше піару! Я хочу, щоб про наше обладнання дізналися всі: від беззубої бабусі до першого-ліпшого багатого Буратино. Щоб вони лише про це говорили і вірили, ніби більше не зможуть без цього жити. Щоб вони приходили в поліклініки та лікарні і розпитували, чи є таке медичне обладнання. Розумієш?

— Ну чого ж не розумію?

— Важкі часи, друже. Працювати треба не лише через «верхи» — крапати на голову великому бізнесу та чиновникам, а й через «низи» — сарафанне радіо ще ніхто не відмінив і навряд чи відмінить, — усміхнувся він.

— А коли «верхи» не хочуть? — запитав Зарецький.

— Тоді «низи» біжать на діагностику туди, де краще медичне обладнання.

— Ясно.

— Ще поки нічого не ясно, коли почнуться продажі — тоді стане зрозуміло, — посерйознішав директор.

— Ясно, — усміхнувся Зарецький.

Щодо «низів», то він ставився трохи скептично до подібних ініціатив свого директора, але не подавав виду: така піар-стратегія, фактично, не давала результату в провінції, хоча була трохи успішнішою в мегаполісах, адже в провінції значно менше приватних клінік, які в кожній області можна перерахувати на пальцях, іноді навіть однієї руки. Богдан стомився переконувати директора, що варто працювати з великими корпораціями і на них сконцентрувати свою увагу, запроваджуючи відповідну маркетингову та рекламну політику, бо якщо гаятися лише за дрібними клініками, то так важко не опуститися до базарної роздрібної торгівлі; ясна річ, у тих випадках, коли обладнання непристойно дороге та ексклюзивне, — такі кроки виправдані й результативні, але в інших випадках — це марнування часу. Саме для цього Зарецький запустив інтернет-магазин, який призначений був покривати передусім замовлення на недороге обладнання.

2

Покинути викладання в медичному університеті для доцента Зарецького було важким рішенням: грошей, які платили за викладання під час соціального колапсу

України, не вистачало навіть на їжу, не те що на одяг чи інші забаганки. Пішовши з університету, він спершу думав, що втратив ґрунт під ногами, що його улюблений світ загинув, а життя скінчилося. Зарецький більше року сидів без роботи, перебивався де міг, працював у випадкових конторах: спершу у видавництві медичної літератури, де також платили копійки, потім писав трохи на замовлення, а також соціальну журналістику, дотичну до медицини. Грошей постійно катастрофічно не вистачало. Він був сам не свій і ніяк не міг із цим змиритися. Однак журналістика дала йому таке-сяке ім'я, особливу вагомість якому додавав іноді підпис «доцент, кандидат медичних наук». На журналістику також пішло довгих сім років, за які Зарецький зненавидів свою пустопорожню писанину до газет і журналів, яку полюбляв недалекий читач масових видань.

Коли йому запропонували пристойну роботу в Житомирі, куди він переїхав зі столиці, Богдан дивився на своє майбутнє із ще більшим жахом, навіть гроші не радували. Але його викладацькими навичками несподівано зацікавився бізнес, який продавав іноземне медичне обладнання. Зарецький часто брав участь у семінарах, тренінгах, літніх школах, де рекламував новітнє медичне обладнання, яким торгувала його фірма, плавно переходячи у своїх лекціях із хвороб, їх лікування та діагностики до опису спеціалізованого медичного обладнання, що його використовують для діагностики та лікування таких хвороб. Вийшла досить цікава суміш, у якій поєднувалися важливе та прагматичне, проблемне й обнадійливе, наука і реклама, потреба та пропозиція. Все гармоніювало, одне без одного було немислимим.

Зміст

Передмова. <i>Тетяна Трофименко</i>	5
Сніданок на снігу	7
Долина річки Ізонцо	140
Стінгазета	154
Порушена традиція	167
Генеральські тьотки	189
Улюбленець Розенкранц	202
Фіолетовий кролик	220
Скляні кістки	233
Фотографії доньки поетеси	243
Планетниця	260
Марко Півник	272

Літературно-художнє видання

ДНІСТРОВИЙ Анатолій
Сніданок на снігу

Збірка

Головний редактор *С. С. Скляр*
Завідувач редакції *Г. В. Сологуб*
Відповідальний за випуск *Т. М. Куксова*
Редактор *Г. В. Пагутяк*
Художній редактор *Т. О. Волошина*
Технічний редактор *А. Г. Верьовкін*
Коректор *Т. М. Віланова*

Підписано до друку 28.01.2014.
Формат 84x108/32. Друк офсетний.
Гарнітура «Minion». Ум. друк. арк. 15,12.
Наклад 4500 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів
у друкарні «Фактор-Друк»
61030, м. Харків, вул. Саратовська, 51.
Тел.: + 3 8 057 717 53 57

Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
www.trade.bookclub.ua

ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА

ХАРКІВ

ДП з іноземними інвестиціями
«Книжковий Клуб
“Клуб Сімейного Дозвілля”»

61140, м. Харків-140,
просп. Гагаріна, 20-А
тел/факс +38 (057) 703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Київська філія

04073, м. Київ, просп. Московський, 6, кімн. 35,
тел. +38 (067) 575-27-55
e-mail: kyiv@bookclub.ua

Одеська філія

65017, м. Одеса, вул. Малиновського, 16-А, кімн. 109
тел. +38 (067) 572-44-28
e-mail: odessa@bookclub.ua

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»

служба роботи з клієнтами:

тел. +38 (057) 783-88-88
e-mail: support@bookclub.ua
Інтернет-магазин: www.bookclub.ua
«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

Дністровий А.

Д54 Сніданок на снігу : збірка / Анатолій Дністровий ; передм. Т. Трофименко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2014. — 288 с.

ISBN 978-966-14-6539-7

Коли пішов великий сніг, у всьому світі залишились тільки Він та Вона. Серед білого безмежжя вони пізнали одне одного та зрозуміли, що життя не має сенсу, якщо вони не разом. І навіть коли сніговий полон скінчився, це не стало кінцем. Це був початок нового життя.

УДК 821.161.2
ББК 84.4УКР

Актуальна тема!
Від авторів першого ешелону сучасної літератури!

Перша в Україні збірка творів видатних письменників, що зачіпає алкогольну тему. Корифеї українського слова вирішили поділитися своїми спогадами та міркуваннями щодо вживання алкоголю. Ці оповідання навряд чи когось залишать байдужим, адже ці історії настільки реальні, що, цілком можливо, траплялися з вами.